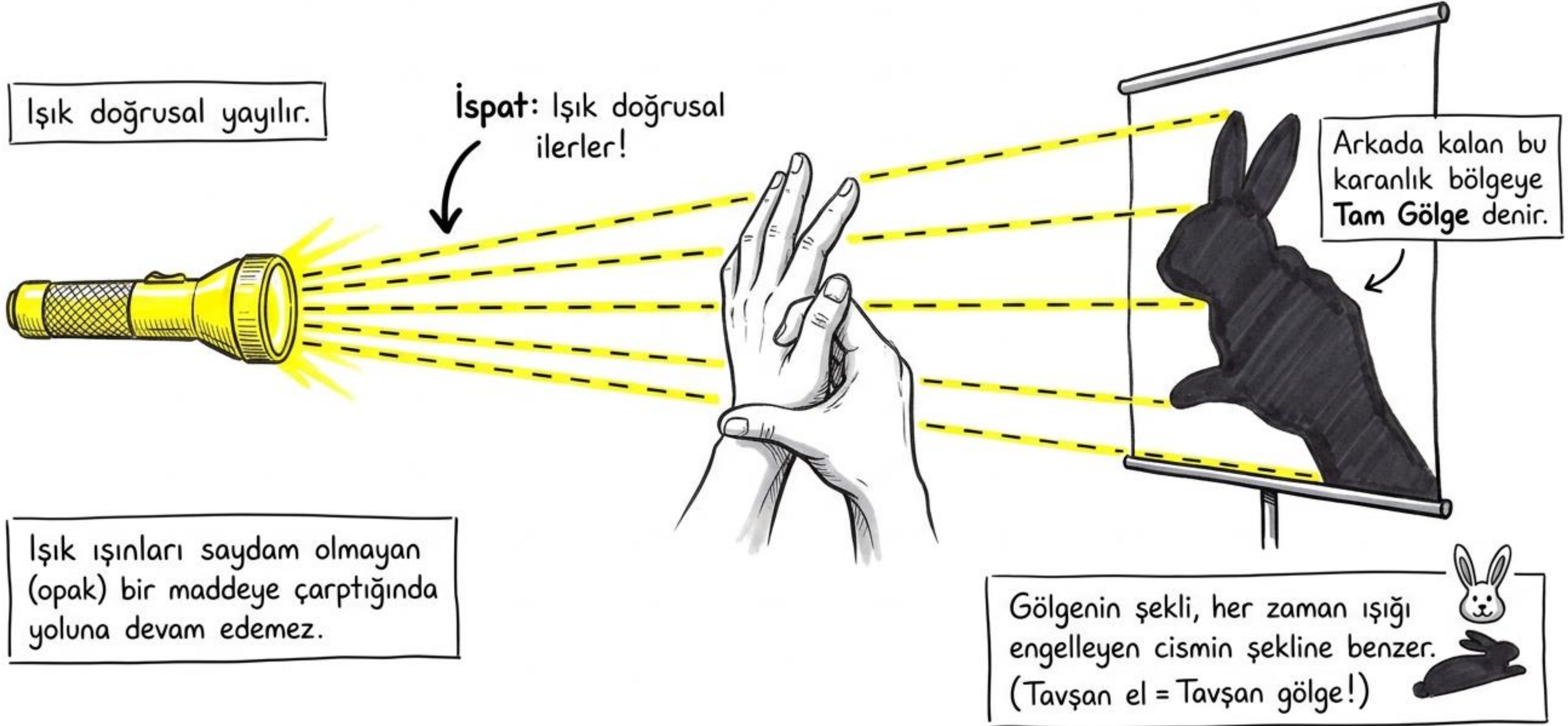

Işığın doğrusal yolculuğu saydam olmayan bir engele çarptığında tam gölge doğar.

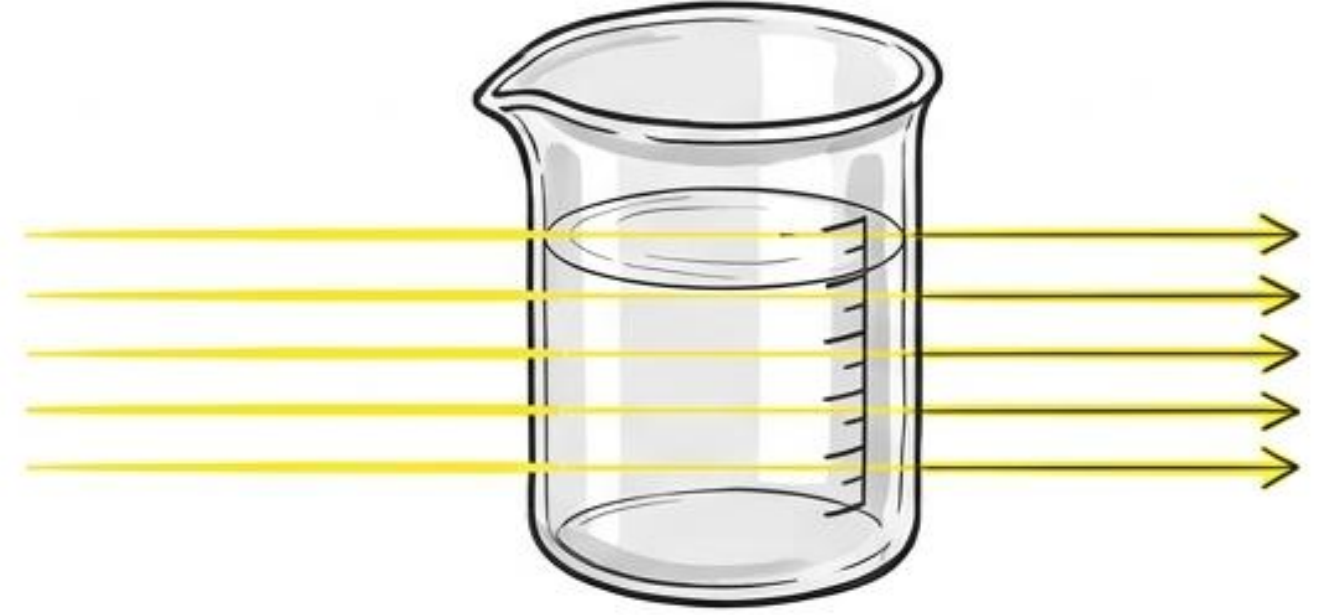
**Sadece ışığın geçişine izin vermeyen opak maddeler
net bir tam gölge bırakabilir.**

OPAK (Saydam Olmayan)

SAYDAM / YARI SAYDAM

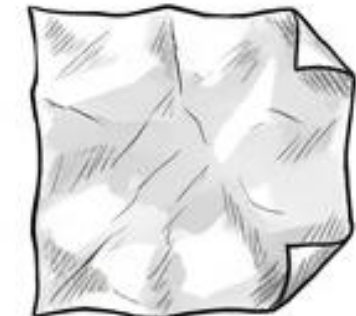

Tenis topu

Taş

**Tam gölge oluşması için ışığın
geçmesine izin vermeyen OPAK
maddelere ihtiyacımız var!**

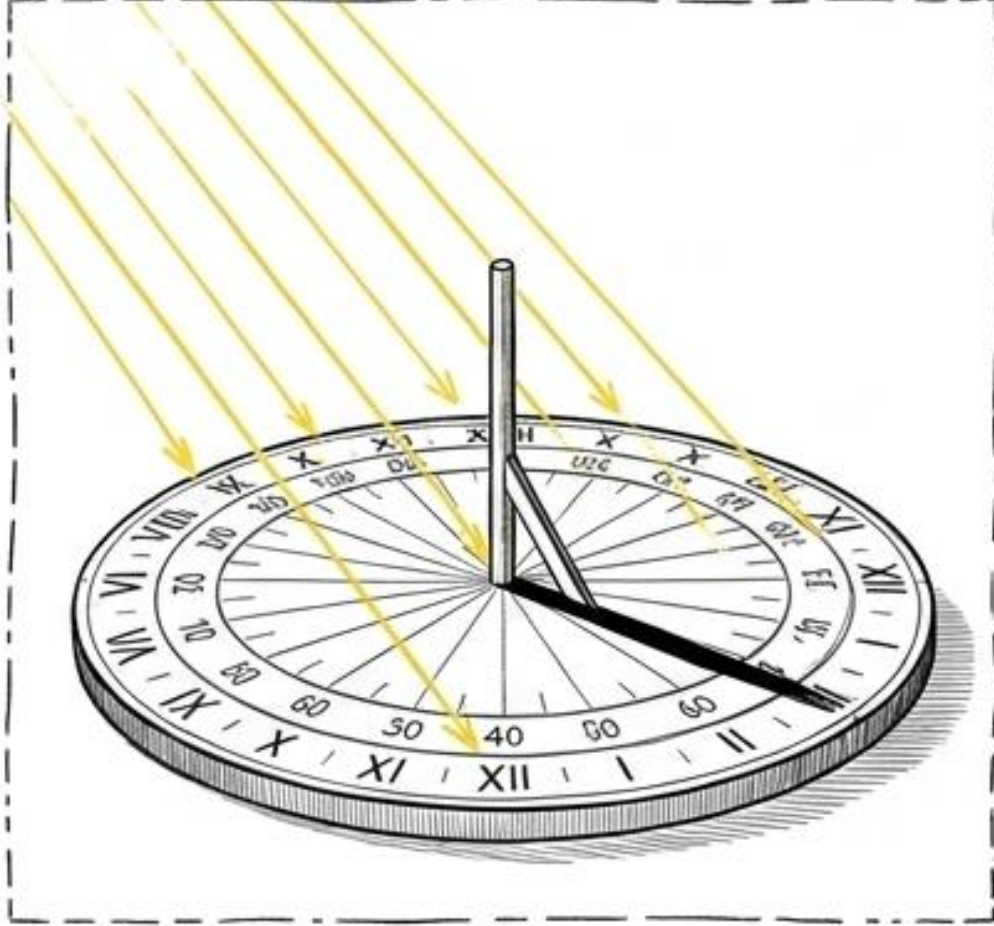

Yağlı kâğıt

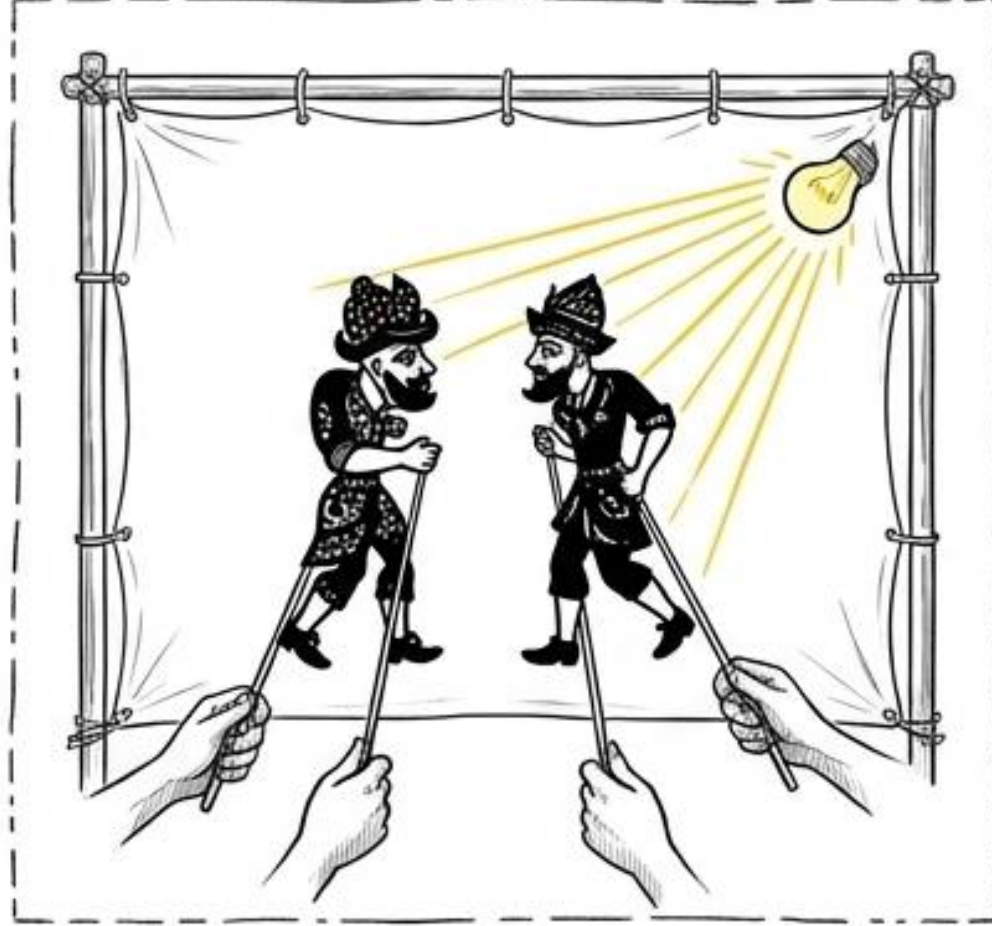

Plastik bardak

Doğrusal ışığın mimarisi: Atalarımız gölgeleri kullanarak zamanı ölçtü, hikayeler anlattı ve taşa can verdi.

Güneş Saati: Atalarımız güneşin konumuna göre değişen gölge boylarıyla zamanı ölçtü.

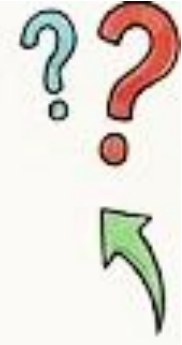

Karagöz ve Hacivat: Tam gölge, perdeye yansıyan neşeli geleneksel hikayelere dönüştü.

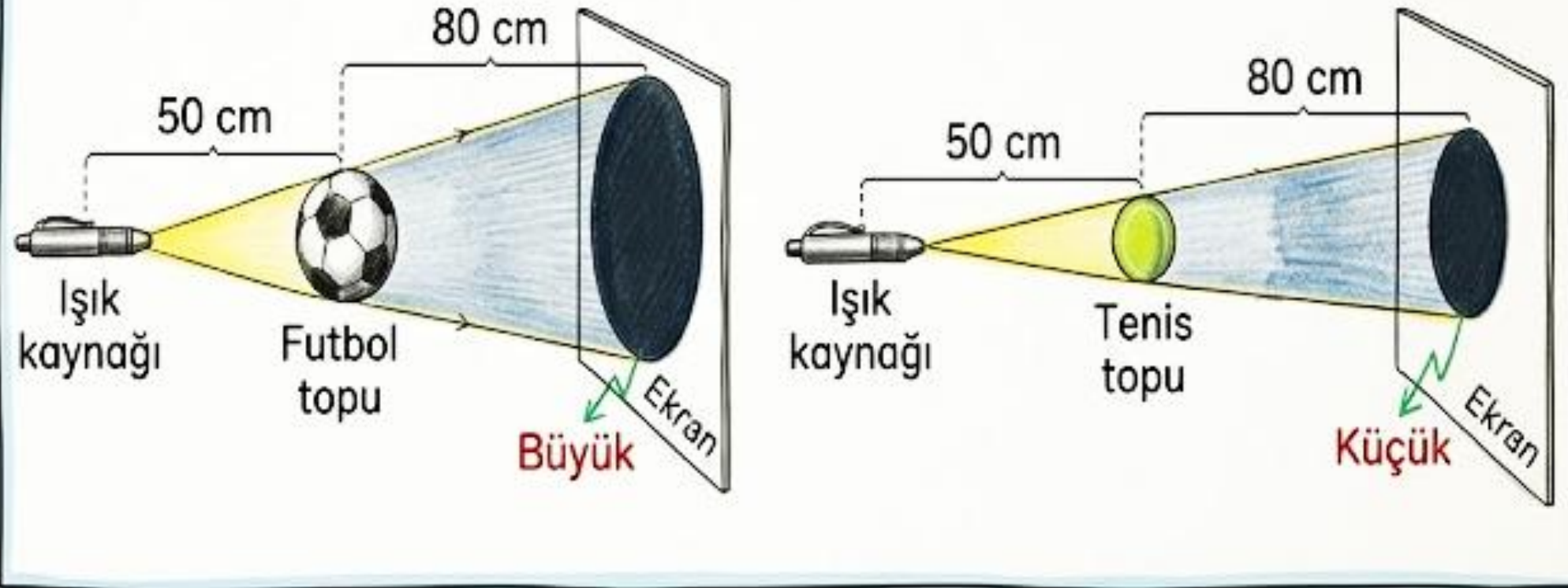

Divriği Ulu Camii: Taş ustaları, gölgeyi bir sanat eseri gibi kullanarak namaz kılan insan silüeti yarattı. Işığın mimari mühendisliği!

TAM GÖLGENİN BÜYÜKLÜĞÜNÜ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

FAKTÖR 1: CİSİM BÜYÜKLÜĞÜ KARŞILAŞTIRMASI

Işık kaynağına eşit uzaklıktaki küresel iki cisimden büyük olanın ekranda oluşan gölgesi daha büyüktür.

GÖLGE BÜYÜKLÜĞÜ VE MESAFE (Deney #2)

ANA PRENSİP: Sabit Işık Kaynağı. Cisim Hareket Edince Gölge Değişir.

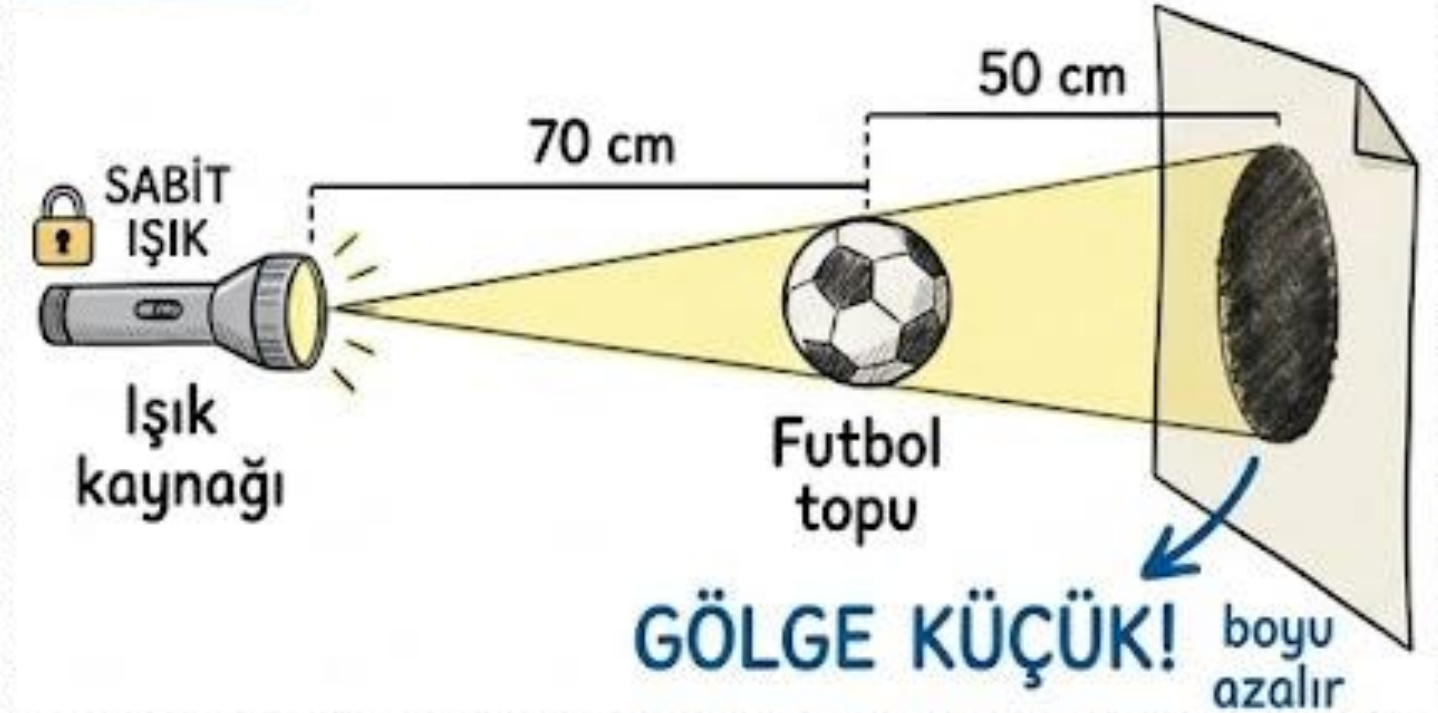
DURUM 1: CİSİM IŞIK KAYNAĞINA YAKIN (Yaklaşınca)

Mesafeler: Işık-Cisim: 50 cm → Cisim-Ekran: 70 cm

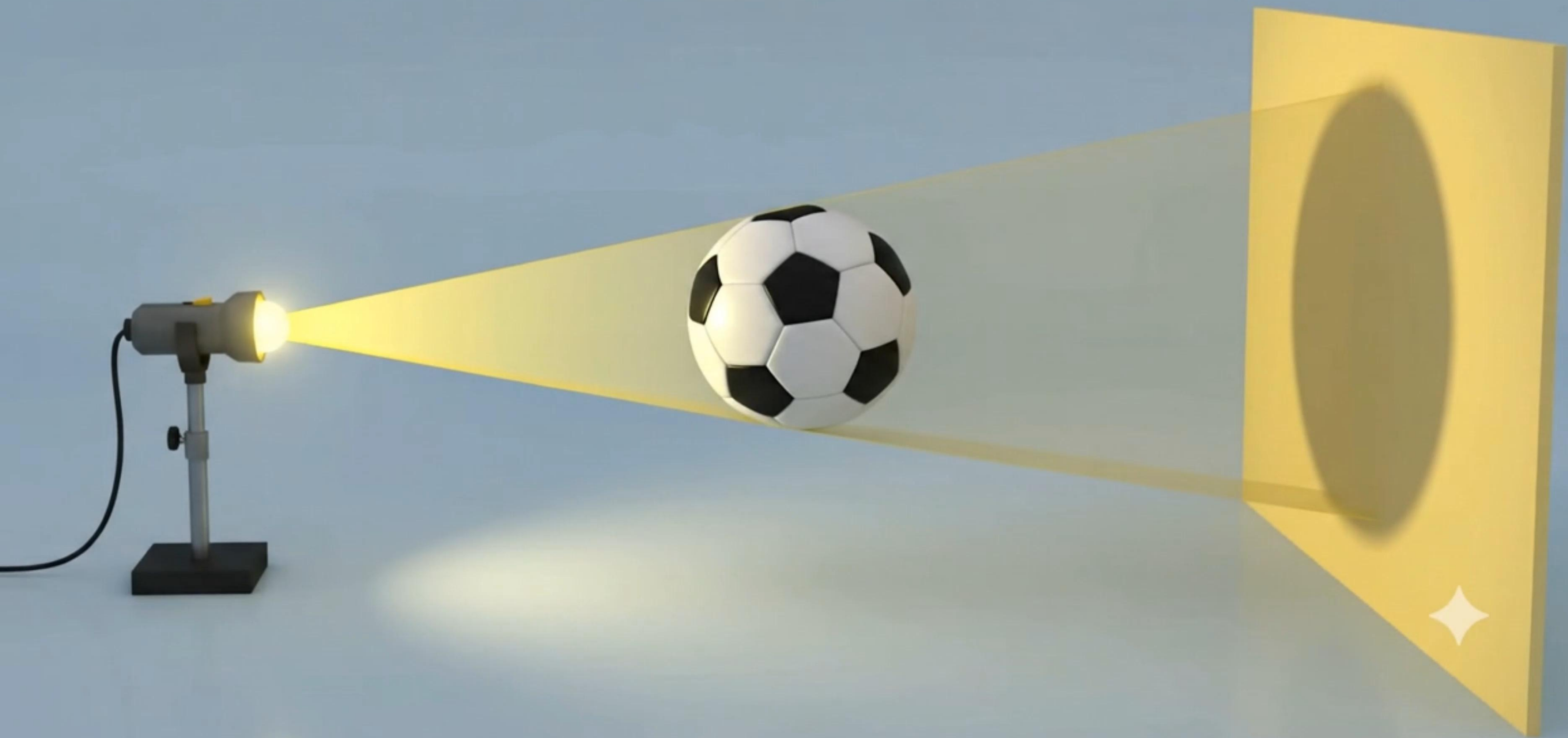
DURUM 2: CİSİM IŞIK KAYNAĞINDAN UZAK (Uzaklaşınca)

Mesafeler: Işık-Cisim: 70 cm → Cisim-Ekran: 50 cm

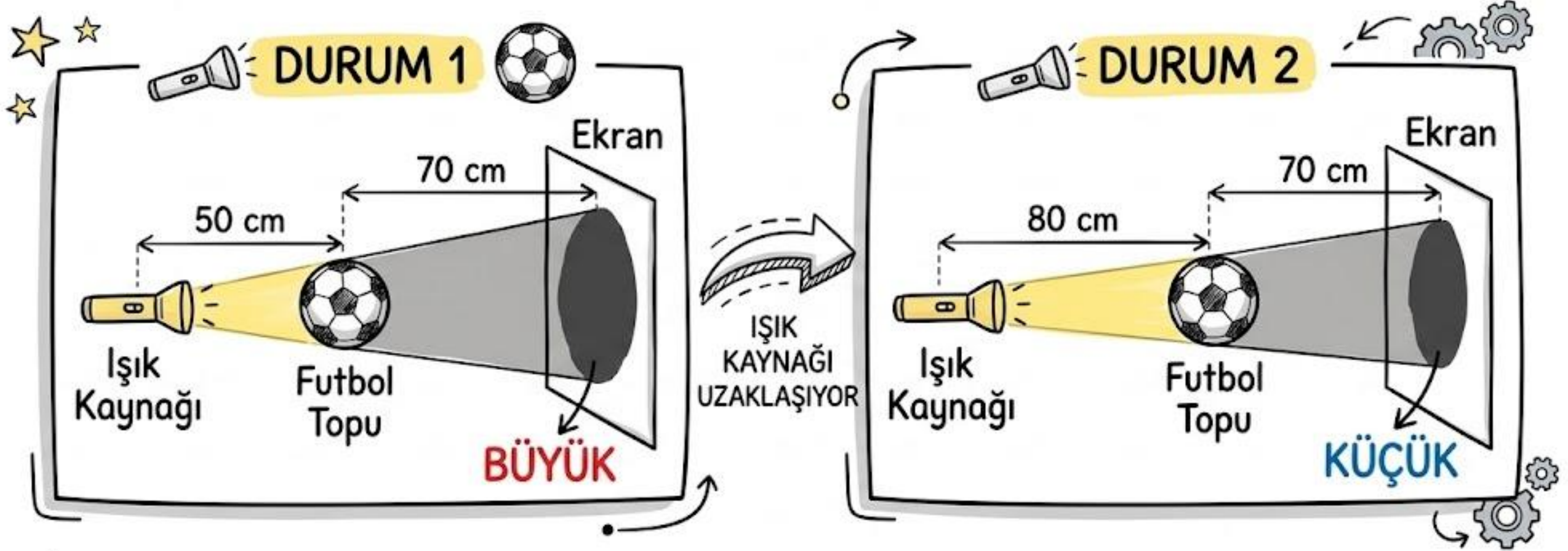

ÖZET SONUÇ:

- Cisim Işığa Yaklaşınca (50 cm) → Gölge Büyür.
- Cisim Işıktan Uzaklaşınca (70 cm) → Gölge Küçülür.

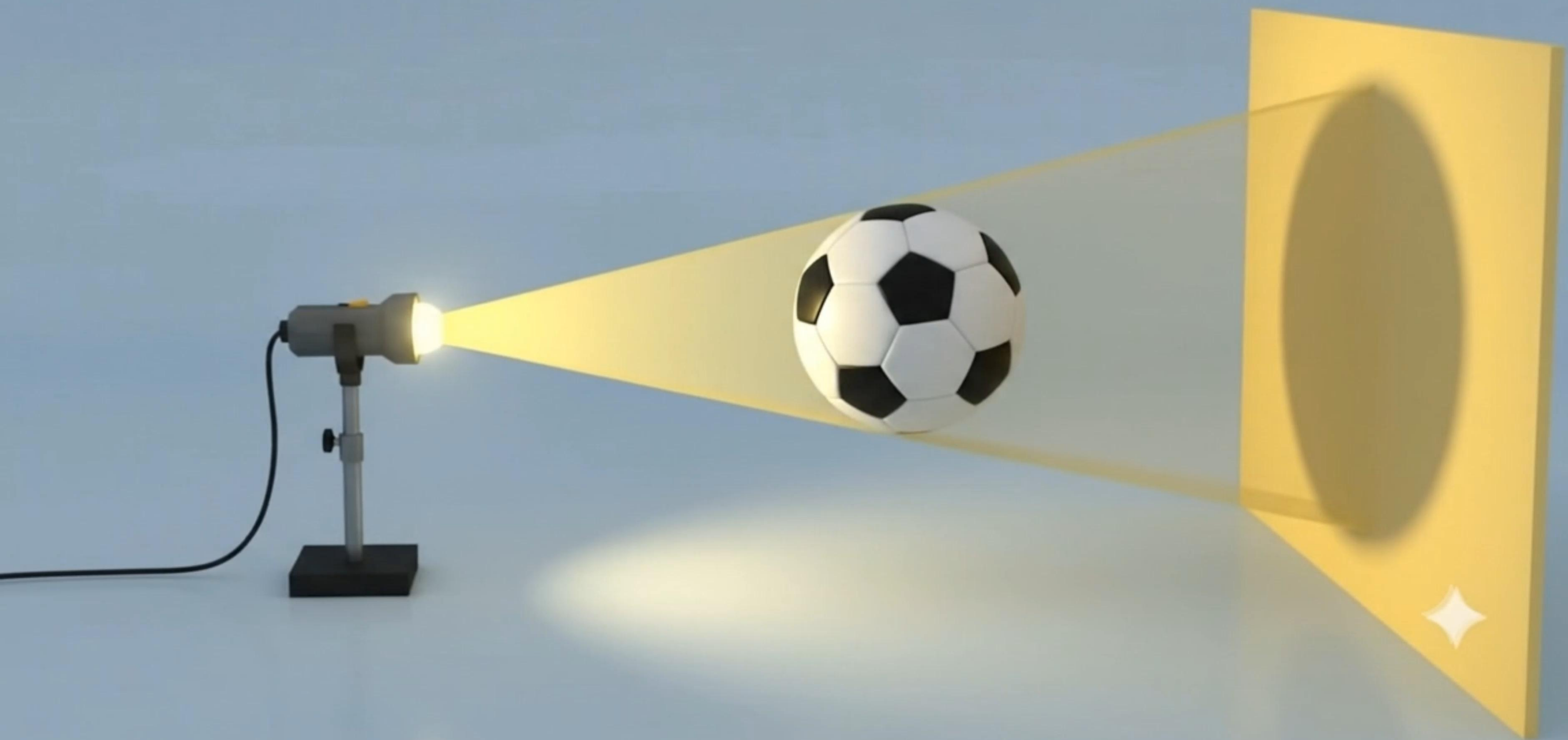

3. Cismin yeri sabit tutulup ışık kaynağının uzaklığı değiştirilirse cismin gölgesinin büyüklüğü değişir. Işık kaynağı, cisimden uzaklaştıkça cismin gölgesinin boyu küçülür.

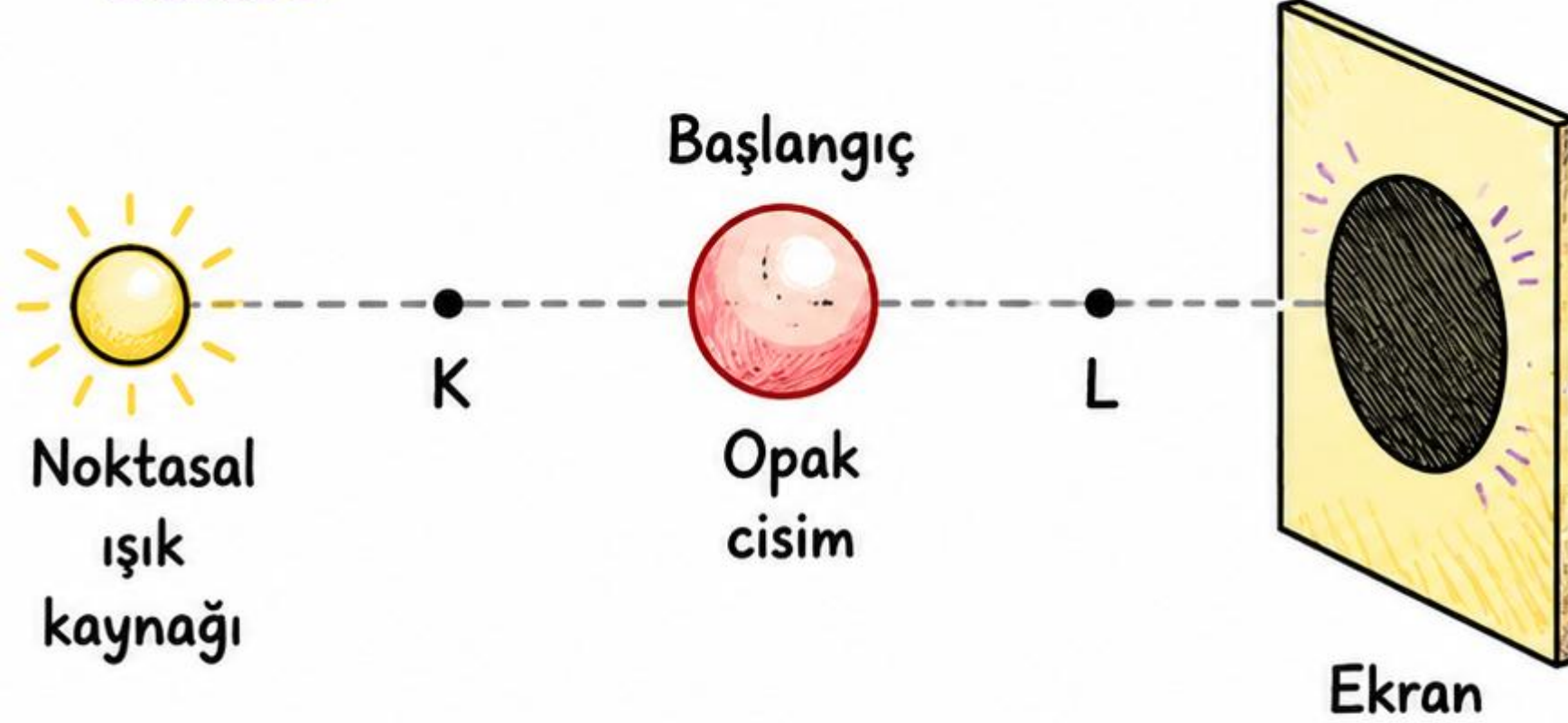

SABİT DURUM: Futbol topunun yeri değişmiyor.

SONUÇ: Cisimden uzaklaşan ışık = Küçülen gölge.

Şekildeki düzende opak cismin gölgesi perde üzerinde oluşmaktadır.

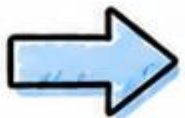

? Opak cisim önce K noktasına sonra L noktasına getirildiğinde ekranda oluşan gölgesinin başlangıçtaki duruma göre değişimi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	K noktası	L noktası
A	Büyür	Küçülür
B	Küçülür	Büyür
C	Büyür	Büyür
D	Küçülür	Değişmez

KURAL:

Opak cisim IŞIK KAYNAĞINA yaklaşırsa

gölgesi **BÜYÜR.**

Opak cisim EKRANA yaklaşırsa

gölgesi **KÜÇÜLÜR.**